

THE DEVELOPMENT OF HIGHER ORDER THINKING COMPETENCY USING GPAS 5 STEPS WITH SOCIAL MEDIA IN SOCIAL STUDIES S 23103 OF GRADE 9 STUDENTS

Therdpong Pungchai¹ & Montha Chumsukon²

Received	Reviewed	Revised	Accepted
24/09/2023	25/09/2023	05/10/2023	06/10/2023

Abstract

The purposes of research are that students in grade 9, firstly, improve their ability of high-level thought in S23101 of grade 9 students by the GPAS 5 steps procedure and online social media There are no less than 70 percentage getting scores about the ability of high-level thought as capability level. Secondly, these research was conducted in order to study pleasant of students in grade 9 in the GPAS 5 steps procedure and online social media. The target group in this research is the 14 students who study in semester 2 in 2023 grade 9 in Nonngamsuksa School, using action research as tools in this research. The devices used in this research include a device used in operation test - lesson plan by using the GPAS 5 steps procedure and grade 9 online social media with 6 lesson plans in 12 hours. Another device for reflection the result of performance is the record form about the result of lesson plans, observation form about teachers' behavior in teaching, measurement form about high-level thought and interview form the students about the lesson plan. Next device in assessment of efficiency about the lesson plans is measurement form about high-level thought and questionnaire form about peasant. It can be calculated by using average standard deviation and percentage.

The results of this research can indicate that there are, firstly, 12 students or about 85.71 percentage as high-level thought, which is above the level which was predicted. The students can get scores about the ability of high-level thought as capability level and there are over 70 percentage of all students passing. Secondly, grade 9 students'

¹ Khon Kaen University, E-mail : Therdpong.p@kkumail.com

² Khon Kaen University, E-mail : montch@kku.ac.th

peasant in GPAS 5 steps procedure and social media can be obvious for improvement the ability of high-level thought - good level of their peasant. ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.82)

Keyword : Higher order thinking competency, Satisfaction, GPAS 5 Steps, social media

การพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps

ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ รายวิชา ส 23103 สังคมศึกษา

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เทิดพงษ์ ปุ่งไชย³ และมณฑา ชุ่มสุคนธ์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง รายวิชา ส 23103 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนสมรรถนะการคิดขั้นสูงอยู่ในระดับ สามารถ ขึ้นไป 2) ศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนงามศึกษา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 14 คน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติการ ได้แก่ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 12 ชั่วโมง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลปฏิบัติการ ได้แก่ แบบบันทึกผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงท้ายวงจร และแบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง นักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับ สามารถ ขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 2) นักเรียนความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.82)

คำสำคัญ : สมรรถนะการคิดขั้นสูง, ความพึงพอใจ, กระบวนการ GPAS 5 Steps, สื่อสังคมออนไลน์

³ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, E-mail : Therdpong.p@kkumail.com

⁴ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, E-mail : montch@kku.ac.th

บทนำ

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในด้านสังคม เทคโนโลยี ระบบเศรษฐกิจโลกที่มาพร้อมกับการอุบัติของอุตสาหกรรมและวิชาชีพ ได้มอบโอกาสอันยิ่งใหญ่ให้แก่ผู้ที่มีทักษะในการใช้ประโยชน์จากระบบเศรษฐกิจ ผู้ที่สามารถปรับตัวและสร้างประโยชน์ให้กับองค์กรผลิตภัณฑ์ และกระบวนการทำงาน ด้วยการใช้ทักษะด้านการคิดขั้นสูง การสื่อสาร และการแก้ไขปัญหาเพื่อปรับเปลี่ยนการทำงานและมีผลงานตามความคาดหวังขององค์กรถึงจะเป็นผู้ประสบความสำเร็จ ส่วนคนที่ปราศจากทักษะดังกล่าวก็ขาดแคลนโอกาส ความเชี่ยวชาญในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงกลายเป็นสิทธิพลเมืองชุดใหม่ที่จำเป็นในยุคนี้ (Kay, 2010) การจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมของมนุษย์ เพื่อให้มีทักษะที่จำเป็นและพร้อมในการแข่งขันในยุคศตวรรษที่ 21 เพราะฉะนั้นในการพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขันและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ นอกจากนั้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีทักษะสำคัญในการเผชิญชีวิตในโลกที่มีกระแสของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Sintapanon, S, 2015) บุคคลในศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะการเรียนรู้และมีการปรับตัว ดังนั้นทักษะในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นสำหรับทุกคนที่ต้องเรียนรู้ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Panich, W, 2013) ซึ่งประกอบด้วย 3Rs+8Cs+2Ls ทักษะ 3Rs ได้แก่ Reading (อ่านออก) (W) Riting (เขียนได้) (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) 8Cs ได้แก่ Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนการทัศน์) Communication, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & Media Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning Self-reliance (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) Change (ทักษะการเปลี่ยนแปลง) 2Ls Learning Skills (ทักษะการเรียนรู้) Leadership (ภาวะผู้นำ) (Compassion) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำเสนอร่างหลักสูตรสมรรถนะ ในปี พ.ศ. 2562 (Office of the Education Council, 2019) โดยมีกรอบสมรรถนะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking : HOT) เป็นทักษะการคิดที่มีความซับซ้อน มีกระบวนการหรือขั้นตอนในการคิดมาก และซับซ้อนขึ้น เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking : HOT-CTC) การคิดเชิงระบบ (System Thinking : HOT-STM) การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking : HOT-CRT) และการคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Thinking : HOT-PRB) ที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (3Rs + 8Cs) ข้างต้น

เพื่อให้ได้ทั้งความรู้ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จะเห็นได้ว่าทักษะด้านการคิดนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องมี โดยเฉพาะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเชิงระบบ เป็นพื้นฐานของการคิดขั้นสูง ที่จะทำให้ผู้เรียนต่อยอดไปสู่การคิดด้านต่าง ๆ ที่สูงขึ้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต นอกจากนี้ยังมีการกำหนดสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมอย่างเหมาะสม (Ministry of Education, 2009) จากการสังเกตชั้นเรียนและการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนงามศึกษา พบว่า นักเรียนขาดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเชิงระบบ ซึ่งเป็นพื้นฐานของทักษะการคิดขั้นสูง การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมจึงจำเป็นต้องการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดที่พิจารณาไตร่ตรองอย่างมีจุดประสงค์เพื่อตัดสินใจว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือควรกระทำ โดยมีหลักฐานสนับสนุนซึ่งเป็นผลมาจากการตีความ ประเมิน วิเคราะห์ สรุปความ และการคิดเชิงระบบ ซึ่งเป็นกระบวนการ คิดที่มองเห็นภาพรวมโครงสร้างทั้งหมดที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันเป็นหนึ่งเดียวอย่างเป็นระบบ โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 หมายถึง เริ่มต้น ระดับที่ 2 หมายถึง กำลังพัฒนา ระดับที่ 3 หมายถึง สามารถ และระดับที่ 4 หมายถึง เหนือการคาดหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ ทักษะกระบวนการ และค่านิยมอย่างกลมกลืนในกระบวนการขั้นต่าง ๆ โดยไม่ติดกับเนื้อหาวิชา จึงสามารถนำไปใช้ได้กับทุกวิชาและการเรียนรู้ที่ต้องใช้ศาสตร์ต่าง ๆ มาสัมพันธ์กัน เมื่อนักเรียนมีความสนใจ ความถนัดด้านใด สามารถเริ่มจากคำถาม ข้อสงสัยของตนหรือของกลุ่ม แล้วแสวงหาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นความรู้ที่เป็นหลักการแล้วนำหลักการที่ได้ไปประยุกต์ใช้สร้างผลงาน นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์กับชุมชน มีการประเมินกำกับตนเอง ประเมินผลที่เป็นคุณค่าต่อสังคมรวมทั้งสิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไป เกิดเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงของชุมชน แล้วจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาสมรรถนะของนักเรียน ซึ่งสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคม มีลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering) 2) ขั้นคิด วิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) 3) ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) 4) ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) 5) ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating) สถาบันพัฒนาคุณภาพ

วิชาการ ได้นำกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดขั้นพื้นฐาน และการคิดขั้นสูงเชิงระบบ มาพัฒนาผู้เรียนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีทักษะการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พัฒนาทักษะการคิด เน้นผู้เรียน สร้างความรู้ ใช้ความรู้ผลิตผลงาน Sitsungnoen, C., Ninlaphun, M., Po-ngern, W., Phumrarueng, E. (2018). กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ว่า เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยเพิ่มคุณค่าด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่จะขยาย ประโยชน์ คุณค่าให้ถึงสังคมทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ความเป็นพลเมือง ความเป็นพลโลก สิ่งแวดล้อม โลก จนตกผลึกเป็นตัวตนกลายเป็นบุคลิก มีเหตุผล รักสิ่งแวดล้อม สังคม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตรงตามสมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และตัวชี้วัด ครอบคลุมทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และความเป็นพลโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างสมบูรณ์ สอดคล้องกับ Srihawong, P. (2020) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS ของเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ Butyathawon, P. (2021) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การแก้ไขปัญหาการขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการเรียนรู้วิชาชีววิทยา 1 เรื่องการหายใจระดับเซลล์ ด้วยวิธีการสอนแบบ GPAS 5 Steps พบว่า ผลคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนวิชาชีววิทยา 1 เรื่องการหายใจระดับเซลล์ ด้วยวิธีการสอนแบบ GPAS 5 Steps สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และดัชนีประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาชีววิทยา 1 เรื่อง การหายใจระดับเซลล์ด้วยวิธีการสอนแบบ GPAS 5 Steps มีค่าเท่ากับ 0.729 ซึ่งมีดัชนีประสิทธิผลสูงกว่าเกณฑ์กำหนด 0.50 และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ GPAS 5 Steps วิชาชีววิทยา 1 เรื่อง การหายใจระดับเซลล์เฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.34 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

สื่อสังคมออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคม เพื่อใช้ในการ สื่อสารระหว่างกัน ในเครือข่ายทางสังคม ผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรม ประยุกต์บนสื่อใด ๆ ที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต โดยเน้นให้ผู้ใช้ ทั้งที่เป็นผู้ส่งสาร และผู้รับสารมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ ในการผลิตเนื้อหาขึ้นเอง ในรูปของข้อมูล ภาพ และเสียง สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ในสิ่งที่สนใจร่วมกันได้ เป็นคลังข้อมูลความรู้ ขนาดย่อมเพราะเราสามารถเสนอและแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ หรือตั้งคำถามในเรื่องต่างๆ เพื่อให้บุคคลอื่นที่สนใจหรือมีคำตอบได้ช่วยกันตอบ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารกับคนอื่น สะดวกและรวดเร็ว และเป็นสื่อในการนำเสนอผลงานของตนเอง เช่น งานเขียน รูปภาพ วีดีโอต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้ามารับชมและแสดงความคิดเห็น Supharatanawong, I. (2019) กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งใน

ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลและเป็นที่แพร่หลายในทุกกลุ่มคน ทุกเพศ ทุกวัย โดยสื่อสังคมออนไลน์ที่มีในปัจจุบัน เช่น Facebook Twitter Line YouTube WhatsApp Blog Edmodo กระดานสนทนา เป็นต้น ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การสนทนา การแลกเปลี่ยนข้อมูล การรับส่งไฟล์ต่าง ๆ

กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว นับว่าเป็นหนึ่งในแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในการจัดการเรียนรู้เป็นเรื่องที่สำคัญอันจะส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps โดยปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในการสื่อสารทำให้ผู้คนสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ในทุกที่ทุกเวลา ในแง่ของการศึกษา ครูสามารถใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารมาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวทันโลกที่ข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ครูสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นเทคนิคที่จะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และเสริมสร้างประสิทธิผลและประสิทธิภาพทางการเรียนอีกทางหนึ่งด้วย

จากปัญหาสมรรถนะการคิดขั้นสูง และแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ กระบวนการวิจัยพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง สารสนเทศศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การค้าการลงทุน และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนงามศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อเสริมสร้างให้การ จัดการเรียนรู้อารสนเทศศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง รายวิชา ส 23103 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนสมรรถนะการคิดขั้นสูงอยู่ในระดับ สามารถ ขึ้นไป
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนโนนงามศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ทำการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น : การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

2.2 ตัวแปรตาม : สมรรถนะการคิดขั้นสูง และความพึงพอใจของนักเรียน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ส 23103 สังคมศึกษา หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 12 ชั่วโมง

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยใช้ขั้นตอนและหลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis & Mc Taggart โดยใช้วงจร PAOR 4 ขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จำแนกตามลักษณะการใช้งานออกได้เป็น 3 ประเภท

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติการ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 12 ชั่วโมง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการ ได้แก่ แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงท้ายวงจร เป็นแบบอัตนัย ชนิดเขียนตอบ จำนวน 3 วงจร วงจรละ 1 สถานการณ์ แบ่งเป็นสถานการณ์ละ 5 ข้อย่อย

3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง เป็นแบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง ซึ่งมีคำถามลักษณะเป็นสถานการณ์ต่างๆ เป็นการประเมินแบบแยกส่วน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) การคิดเชิงระบบ

เป็นแบบอัตโนมัติ ชนิดเขียนตอบ จำนวน 3 สถานการณ์ แบ่งเป็นสถานการณ์ละ 5 ข้อย่อย และแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

วงจรที่ 1				
แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1-2	1. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้วิจัย	สิ้นสุดการสอน	เชิงคุณภาพ
	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้ช่วยวิจัย	ระหว่างการสอน	เชิงคุณภาพ
	3. แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้เรียน	สิ้นสุดวงจร	เชิงคุณภาพ
	4. แบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงท้ายวงจร	ผู้เรียน	สิ้นสุดวงจร	เชิงปริมาณ
สะท้อนผลการวงจรที่ 1 และปรับปรุงการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรต่อไป				

วงจรที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลา	การวิเคราะห์ข้อมูล
3-4	1. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้วิจัย	สิ้นสุดการสอน	เชิงคุณภาพ
	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้ช่วยวิจัย	ระหว่างการสอน	เชิงคุณภาพ
	3. แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้เรียน	สิ้นสุดวงจร	เชิงคุณภาพ
	4. แบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงท้ายวงจร	ผู้เรียน	สิ้นสุดวงจร	เชิงปริมาณ
สะท้อนผลการวงจรที่ 2 และปรับปรุงการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรต่อไป				

วงจรที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลา	การวิเคราะห์ข้อมูล
5-6	1. แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้วิจัย	สิ้นสุดการสอน	เชิงคุณภาพ
	2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้ช่วยวิจัย	ระหว่างการสอน	เชิงคุณภาพ
	3. แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้เรียน	สิ้นสุดวงจร	เชิงคุณภาพ
	4. แบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงท้ายวงจร	ผู้เรียน	สิ้นสุดวงจร	เชิงปริมาณ
สะท้อนผลการวงจรที่ 3				

หลังสิ้นสุด 3 วงจรปฏิบัติการ

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล
1.แบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง	นักเรียน ผู้วิจัย และผู้ช่วยผู้วิจัย
2.แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน	ผู้ช่วยวิจัย
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล**ผลการวิจัย**

ตอนที่ 1 การวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง โดยใช้แบบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง ซึ่งมีคำถามลักษณะเป็นสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการประเมินแบบแยกส่วน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) การคิดเชิงระบบ เป็นแบบอัตนัย ชนิดเขียนตอบ จำนวน 3 สถานการณ์ แบ่งเป็นสถานการณ์ละ 4 ข้อย่อย กำหนดการผ่านเกณฑ์โดยให้นักเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงอยู่ในระดับ สามารถ ขึ้นไป สามารถสรุปผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงทำวงจรถี 1-3

วงจรถี	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70	
	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
1	9	64.28	5	35.72
2	10	71.42	4	28.58
3	12	85.71	2	14.29

จากตารางพบว่า ผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงทำวงจรถี 1 มีนักเรียนจำนวน 9 คนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 64.28 ผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงทำวงจรถี 2 มีนักเรียนจำนวน 10 คนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 71.42 และผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงทำวงจรถี 3 มีนักเรียนจำนวน 12 คนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูงทำวงจรถี 1 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทำวงจรถี 2 และ 3 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่ระดับ สามารถ ขึ้นไป

ตารางที่ 2 ผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง

จำนวนนักเรียน	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
14	12	85.71	2	14.29

จากตารางพบว่า นักเรียนมีผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง นักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับสามารถ ขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนมีคะแนนสมรรถนะการคิดขั้นสูงอยู่ในระดับ สามารถ ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

หลังจากที่ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ้นสุดทั้ง 12 ชั่วโมง ตามวงจรปฏิบัติการที่ 1-3 ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ และนำเสนอผลจากแบบสอบถามออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบรรยากาศ 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	สรุปความคิดเห็น		สรุปผล
	\bar{X}	S.D.	
ด้านบรรยากาศ	4.43	0.88	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.39	0.78	มาก
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.50	0.81	มาก
สรุป	4.44	0.82	มาก

จากตารางสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านนักเรียนมีความพึงพอใจมาก โดยจัดเรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับหนึ่งคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.81) อันดับที่สองคือด้านบรรยากาศ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.88) และ อันดับที่สามคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.78) เมื่อนำค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แล้วพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากในทุกด้านและด้านที่พึงพอใจมากที่สุดคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านที่พึงพอใจน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือด้านกิจกรรมการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง

ผลการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง รายวิชา ส 23103 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยนักเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป มีคะแนนสมรรถนะการคิดขั้นสูงอยู่ในระดับ สามารถ ขึ้นไป

จากผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาสังคมศึกษา หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การรวมกลุ่มทาง โดยมีการทดสอบย่อยทำนองจริงปฏิบัติทุกครั้ง รวมทั้งสิ้น 3 วงจร และเมื่อการจัดการเรียนรู้สิ้นสุดลงผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดสมรรถนะการคิดขั้นสูง เป็นแบบอัตนัย ชนิดเขียนตอบ จำนวน 3 สถานการณ์ แบ่งเป็นสถานการณ์ละ 4 ข้อย่อย ภายใต้กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการคิดขั้นสูง (ร่าง) ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ซึ่งเป็นการประเมินแบบแยกส่วน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) การคิดเชิงระบบ โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 หมายถึง เริ่มต้น ระดับที่ 2 หมายถึง กำลังพัฒนา ระดับที่ 3 หมายถึง สามารถ และระดับที่ 4 หมายถึง เหนือการคาดหมาย พบว่า นักเรียนมีคะแนนสมรรถนะการคิดขั้นสูง อยู่ในระดับ สามารถ ขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ของนักเรียนทั้งหมดซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้

จากการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับข้อความรู้ที่ค้นพบผ่านการสืบค้นข้อมูล และสรุปองค์ความรู้ที่ได้ มีการและเปลี่ยนร่วมกับผู้สอนและผู้อื่นในชั้นเรียน และนำความรู้ที่ได้ไปนำเสนอต่อสาธารณะ กระบวนการดังกล่าวนี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาระบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเชิงระบบในเรื่องที่ตนได้ศึกษากระบวนการเรียนการสอนจากการศึกษาของตนเอง ซึ่งมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 1 ขั้นสังเกตรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 2 ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ และขั้นที่ 5 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า ทั้งนี้ทั้งนั้นการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มีระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ค่อนข้างมาก และในทุกแผนการเรียนรู้ผู้วิจัยจะได้แบ่งช่วงเวลาของการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 2 คาบเรียน ส่งผลให้นักเรียนได้ใช้เวลาในการศึกษา สืบค้น และสรุปความคิดรวบยอดได้อย่างเต็มที่และต่อเนื่อง นอกจากนี้ จากการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน และการประเมินผลงานของนักเรียนพบว่า การนำสื่อสังคมออนไลน์ประเภทเครือข่ายสังคม และประเภทสืบค้น มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ และขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า Supharatanawong, I. (2019) กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลและเป็นทั้ง

แพร่หลายในทุกกลุ่มคน ทุกเพศ ทุกวัย โดยสื่อสังคมออนไลน์ที่มีในปัจจุบัน เช่น Facebook Twitter Line YouTube WhatsApp Blog Edmodo กระดานสนทนา เป็นต้น ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การสนทนา การแลกเปลี่ยนข้อมูล การรับส่งไฟล์ต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนตั้งข้อสงสัยเพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาคัดเลือกและจัดเก็บเพื่อนำไปสู่การค้นหาและรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเป็นแผนภาพความคิด เพื่อช่วยจัดความคิดให้เป็นระบบ ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนจนสามารถสรุปเป็นหลักการ นำเสนอองค์ความรู้ได้ในรูปแบบที่หลากหลาย และนำไปเผยแพร่ต่อชุมชน สังคม และสาธารณะได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Auttapat, P., Sittiwong, T. & Thiraphuthorn, D. (2017). ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก วิชาการออกแบบและผลิตสื่อกราฟิกคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.10 (S.D. = 1.97) หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.90 (S.D. = 1.32) แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการประเมินผลงานของผู้เรียนจากการเรียนด้วยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) 4) ผลการศึกษาความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.58) และ Thinthra, P. (2022) ได้ทำการจัดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์และเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.57) 2) ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้น 3) นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบร่วมมือร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.55) และ Jankra, S. (2018) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้กระบวนการ GPAS และการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนเมือง (ทหารอากาศอุทิศ) สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองการใช้กระบวนการ GPAS และการประเมินเพื่อการเรียนรู้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งการสะท้อนข้อมูลจากการประเมินไปยังนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทำให้นักเรียนได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์กับตัวเองในการนำข้อมูลต่าง ๆ ไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานของตนเองได้ดีขึ้น โดยมีค่าดัชนีประสิทธิผลของคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 0.4877 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.77 และทักษะการคิดวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.1 และ Srihawong, P. (2020) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS พบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ Butyathawon, P. (2021) ได้ทำการศึกษาการแก้ไขปัญหาการขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการเรียนรู้วิชาชีววิทยา 1 เรื่องการหายใจระดับเซลล์ ด้วยวิธีการสอนแบบ GPAS 5 Steps พบว่า ผลคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนวิชาชีววิทยา 1 เรื่องการหายใจระดับเซลล์ ด้วยวิธีการสอนแบบ GPAS 5 Steps สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และดัชนีประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาชีววิทยา 1 เรื่อง การหายใจระดับเซลล์ ด้วยวิธีการสอนแบบ GPAS 5 Steps มีค่าเท่ากับ 0.729 ซึ่งมีดัชนีประสิทธิผลสูงกว่าเกณฑ์กำหนด 0.50 และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ GPAS 5 Steps วิชาชีววิทยา 1 เรื่อง การหายใจระดับเซลล์เฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.34 อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาผลการวิจัยของผู้วิจัยเองและงานวิจัยที่สอดคล้องอาจมีสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ว่า เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยเพิ่มคุณค่าด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่จะขยาย ประโยชน์ คุณค่าให้ถึงสังคมทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ความเป็นพลเมือง ความเป็นพลโลก สิ่งแวดล้อม โลก จนตกผลึกเป็นตัวตนกลายเป็นบุคลิก มีเหตุผล รักสิ่งแวดล้อม สังคม ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตรงตามสมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และตัวชี้วัด ครอบคลุมทั้ง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และ ความเป็นพลโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างสมบูรณ์ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แต่ละขั้นตอนสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงได้ ได้แก่ ขั้นที่ 1 สังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering) เป็นขั้นกำหนดปัญหา และค้นหาข้อมูลโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภทเครือข่ายสังคม (Social Networking site) โดยผู้วิจัยได้นำเสนอภาพ สถานการณ์ วิดีทัศน์ กรณีตัวอย่าง ที่พบเห็นจากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ยูทูบ (YouTube), ติกต็อก (TikTok) เป็นต้น เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้สังเกต สงสัย กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ และมีการตอบคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้จากสื่อกับเนื้อหาที่จะเรียนรู้ ขั้นที่ 2 คิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) นักเรียนจัดกระทำข้อมูล โดยใช้เครื่องมือสำหรับการสืบค้น แสวงหาความรู้ ข้อมูล สารสนเทศ คือ กูเกิล (Google) มาสืบค้นและสรุปความรู้ที่ได้ โดยนำแผนภาพ

ความคิดมาช่วยจัดความคิดให้เป็นระบบ มีการการจำแนก การจัดกลุ่ม จัดลำดับ เปรียบเทียบ เชื่อมโยงสัมพันธ์ ไตร่ตรองด้วยเหตุผล สรุปเชื่อมโยง และวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ขั้นที่ 3 ปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) เขียนขั้นตอนการปฏิบัติงาน และลงมือทำจริง โดยมีกรตรวจสอบเพื่อแก้ปัญหาหรือ พัฒนาให้เกิดผลดีกว่าเดิมในแต่ละขั้นตอน สรุปเป็นความรู้ ความคิดรวบยอด นำความเข้าใจที่เกิดจากการปฏิบัติ ขั้นที่ 4 สื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) สื่อสารและนำเสนอผลงานหรือความสำเร็จเพื่อขยายความรู้ในรูปแบบการอภิปรายการรายงานหน้าชั้นเรียน และขั้นที่ 5 ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating) นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น สังคมตามวิถีภาวะของผู้เรียน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภทเครือข่ายสังคม (Social Networking site) โดยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook), ยูทูบ (YouTube), ตี๊กต็อก (TikTok) เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนได้นำเสนอองค์ความรู้ที่ได้เรียนเสนอต่อสาธารณะและฝึกการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอีกด้วย

2. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ พบว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านนักเรียนมีความพึงพอใจมาก โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับหนึ่งคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.81) อันดับที่สองคือด้านบรรยากาศ ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.88) และ อันดับที่สามคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.78) เมื่อนำค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แล้วพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากในทุกด้านและด้านที่พึงพอใจมากที่สุดคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านที่พึงพอใจน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือด้านกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Siriviriyun, R. (2020) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง ทวีปยุโรป สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps พบว่า การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง ทวีปยุโรป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $81.17 / 85.13$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7041 หมายความว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 70.14 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ทวีปยุโรป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ทวีปยุโรป โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เป็นการจัดการกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดอย่างเป็นลำดับ ผูกให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเกิดจากกระบวนการคิดขั้นสูง และการสรุป

1.2 ควรนำสื่อสังคมออนไลน์นำเสนอประเด็นปัญหาที่ใกล้ตัว เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ของนักเรียน มีความทันสมัยกำลังอยู่ในความสนใจของสังคม และนำเสนอด้วยกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ ที่มีความหลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ สามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาประเด็นปัญหาได้อย่างหลากหลาย

1.3 การนำเสนอผลงานของนักเรียนในขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และมีนักเรียนบางคนยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ดังนั้น ผู้วิจัยควรให้การเสริมแรง กระตุ้นให้นักเรียนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการนำเสนอผลงานและการตอบคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงชิ้นงานของตนเองต่อไปได้อย่างสมเหตุสมผล

1.4 ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ จำเป็นต้องเตรียมแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต สำหรับสืบค้นข้อมูลในการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อพัฒนาตัวแปรตามอื่นๆ เช่น สมรรถนะการคิดขั้นสูง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพราะจะได้ทราบถึงการพัฒนาของผู้เรียนรายบุคคล และได้พัฒนาให้ผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะการคิดขั้นสูงในระดับที่สูงขึ้นไป

References

Auttaput, P., Sittiwong, T., and Thiraphuthorn, D. (2017). The Effects Of Using Social Network And Active Learning In The Design And Production Of Computer Graphics Course For Undergraduate Students. Journal of Education Naresuan University Vol.19 No.2 April - June 2017.

- Butyathawon, P. (2021). Solving the Problem of Lack of Analytical Thinking Skills of Grade 10 Students in Biology 1 on The Topic of Cellular Respiration with GPAS 5 Steps Teaching Method. Retrived 8, June 2022. From <http://backoffice.thaiedresearch.org/uploads/paper/2a3967c5e971f6a6a58b971bc38e94d3.pdf>
- Jankra, S. (2018). Development Of Analytical Thinking Skills By Using GPAS Process And Assessment For Learning On Mathematics Of Grade 6 Students, Wat Donmuang (Thaharn-Akart-Uthid) School, Under Bangkok Metropolitan Administration. Retrived 20, February 2022. From https://so06.tcithaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/115564.
- Ken Kay (2010). 21st CENTURY SKILLS Rethinking How Students Learn New Future Skills, Education for the 21st Century. (Wongkitrungrueang, W., Chittarerker, A. translators). Bangkok: Open Worlds. (in Thai).
- Ministry of Education. (2009). Basic Education Curriculum B.E. 2008. Bangkok: Kurusapa Ladprao Publishing. (in Thai).
- Office of the Basic Education Commission (OBEC). (2021). Higher Order Thinking : (HOT). Retrived 4, June 2022. From <https://cbethailand.com/download/6634/>.
- Office of the Education Council. (2019). Guidelines For Developing Student Competency Basic Education Level. Nonthaburi: 21 CENTURY CO., LTD.
- Panich, W. (2013) A way to create learning for students in the 21 st century. Bangkok: Tathata Publication Company Limited. (in Thai).
- Sintapanon, S. (2015). Learning Management For Modern Teachers...To Develop Students' Skills In The 21st Century. Bangkok: 9119 Technical Printing. (in Thai).
- Siriviriyannun, R. (2020). The Development of Social Studies Learning Management Plans on Europe for Mothayomsaka 2 by Using GPAS 5 Steps. Retrived 2, February 2022. From http://rtunc2020.rtu.ac.th/Production/proceeding/pdf/Oral%20Presentation/Oral4ED/5ED_O21.pdf
- Sitsungnoen, C., Ninlaphun, M., Po-ngern, W., Phumrarueng, E. (2018). The Development of GPAS 5 Steps Teaching Model for Enhancing Learning Skills in Thailand 4.0 Era .Nakhon Pathom: Silpakorn University. (in Thai).

- Srihawong, P. (2020). The Development Of Critical Thinking Abilities Of Eighth Grade Students Taught The GPAS. Retrived 5, February 2022. From <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/2737>.
- Supharatanawong, I. (2019). A Studies Of Learning Achievement And Problem Solving Abilities On Thai Society Of Mathayomsuksa 3 Students Using Blended Learning Through Problem Based Learning And Social Network. Retrived 8, June 2022. From <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/30>
- Thinha, P. (2022). The Development of Creative Problem Solving Ability Using Scenario-Based Learning in Geography of Grade 9 Students, The College of Dramatic Arts. Retrived 8, June 2022. From <https://so05.tcithaijo.org/index.php/hspbruacthjournal/article/view/259459>.